



Enovas støtteordninger for bygg og områder

**ENOVA**



## Bakgrunn

### **Enovas mandat:**

- Reduserte klimagassutslipp, særlig i ikke-kvotepliktig sektor.
- Innovasjon innen energi- og klimateknologi tilpasset omstillingen til lavutslippssamfunnet.
- Fleksibel og effektiv effekt- og energibruk, forsyningsikkerhet

### **Bygningssektoren**

- 40 % av energibruken
- 40 % av produserte materialer



Friggjøre energi, effekt, gi fleksibilitet og redusere CO<sub>2</sub> utslipp

Enklest, billigst, best, mest effektivt ved nybygging

Område gir mulighet til energisamspill

Mao. energieffektive bygninger i samspill med energisystemet

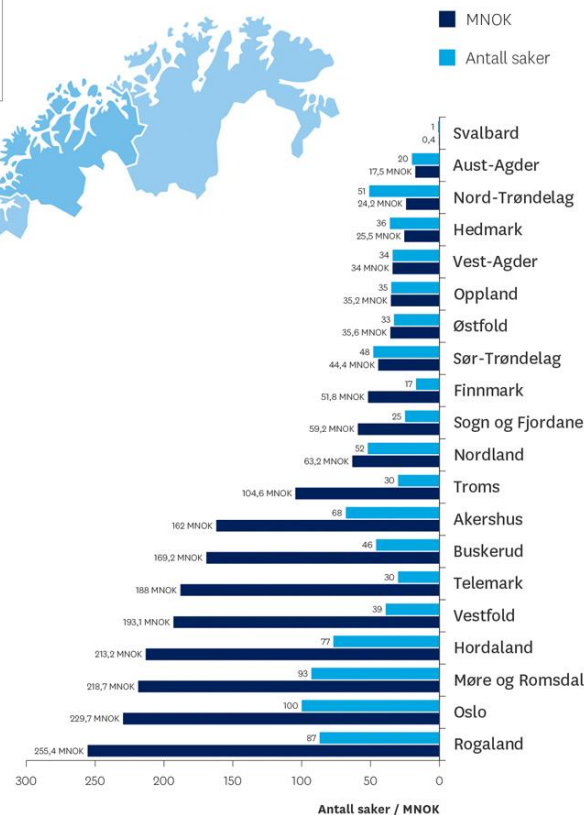
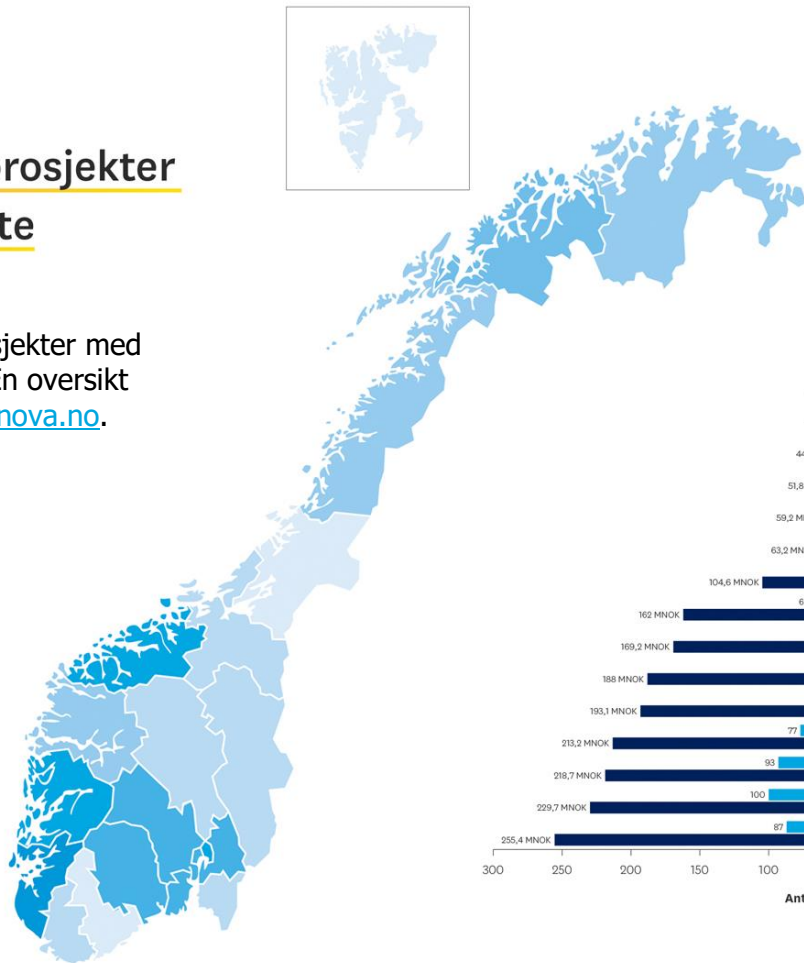
**ENOVA**





## Fylkesvis fordeling av prosjekter og kontraktsfestet støtte

Enova støttet i 2017 over 900 prosjekter med til sammen 2,2 milliarder kroner. En oversikt over disse prosjektene finnes på [enova.no](http://enova.no).



Enovas tilbud til bygg og områder finnes på [www.enova.no/bygg](http://www.enova.no/bygg)



### Helhetlig kartlegging av bygg

Vi kan gi deg støtte til en helhetlig kartlegging av energi-, effekt- og klimatiltak i dine bygg.



Ny



### Konseptutredning for innovative energi- og klimaløsninger i bygg og områder

Gjør de riktige grepene i prosjektets tidlige fase. Vi kan gi deg støtte til å utrede et godt beslutningsgrunnlag for å velge nyskapende energiløsninger.



### Beste tilgjengelige teknologi i eksisterende bygg

Vi kan gi støtte til deg som ønsker å gå lenger enn bruk av hyllevare ved rehabilitering og oppgradering av eksisterende bygg.



Ny



### Introduksjon av ny teknologi i bygg og områder

Blir du med og flytter fronten i byggemarkedet? Vil du utforske muligheten til å strekke deg lenger i utviklingen av ny energi- og klimateknologi for fremtidens bygg og områder?



Ny



### Fjernvarme og fjernkjøling

Vi gir økonomisk støtte til utbygging av fjernvarme og fjernkjøling.



### Kommersiell utprøving

Er du en bygg- eller områdeutvikler som ønsker å strekke deg lengre enn dagens tekniske standarder og hyllevareløsninger? Nå kan du få støtte til bruk av innovative energi- og klimaløsninger som tidligere kun har vært utprøvd i mindre skala.



Ny



### Varmesentraler

Støtte til varmesentraler er for deg som ønsker å installere varmesentral til bygningsoppvarming eller produksjonsformål basert på fornybare energikilder.



### Innovative løsninger i energitjenestemarkedet for bygg

Er din bedrift leverandør av energitjenester for byggsektoren? Ønsker dere å videreutvikle eller teste ut nye forretningsidéer og samarbeidsformer som kan utløse flere energi-, effekt- og klimatiltak i bygg?



Ny





## Støtte til konseptutredning

Hvem kan søke?

- Alle
- Konkret prosjekter innen 3 år

Hva kan det søkes utredning til?

- Tematiske utlysninger fire gang pr år

Krav

- Min 50% egenfinansiering (maks 1,0 MNOK)
- Teknologisprang beskrevet
- Gjennomføringsevne (økonomi, kompetanse)

Vurdering

- 50% Prosjektets nytteverdi for bransjen
  - samsvar med Enovas mål og prioriterte satsningsområder
- 30% Spredning/kompetanseformidling og kunnskapsgenerering
  - kunnskap fra prosjektet skal formidles til andre aktører.
- 20% Støttebehov
  - effektiv ressursbruk hos søker, samt totale kostnader vurderes.

**ENOVA**



## Søknadsfrister og prioriterte tema 2018

Alle kategorier er støtteberettiget, men ved behov for prioritering vil følgende kategorier ha forrang:

- 1.mars: «Løsninger mellom bygg», «Energisystem» og «Transportløsninger»
- 1.mai: «Effektutjevning» og «Lagring»
- 1.sept: «Løsninger mellom bygg», «Energisystem» og «Transportløsninger»
- 1.nov: «Løsninger i bygg» og «Måling og styring» «Effektutjevning»



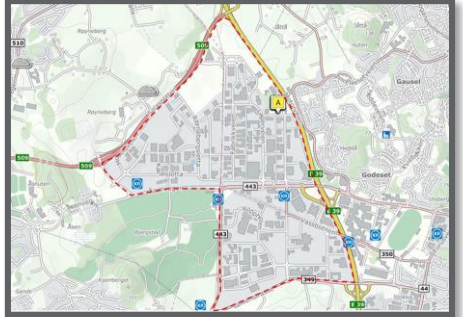


**Landbrukskvartalet**  
- Microgrid system

ENOVA



# Pågående konseptutredningsprosjekter i Rogaland





# Introduksjon av ny teknolog for bygg og områder

- Hvem?
  - Byggherre/investor eller teknologileverandør med innovative energiløsninger i konkrete byggeprosjekter/områdeutbygginger
  - Bedre enn TEK
- Hva?
  - Energi/effekt/klima/innovasjon
    - Innovative løsninger i enkeltbygg og områder
    - Enkeltteknologi, teknologier i samspill med hverandre og energisystemet og forretningsmodeller knyttet til innovasjon
- Hvor mye?
  - Investeringstøtte, maksimal støtteandel 30- 60 % av merkostnadene (bedriftens størrelse).
- Hvordan
  - Konkurransen, kvalifisering og rangering
- Søknadsfrister 2018:

1. mars, 1. mai, **1. september** og **1. november**.

**ENOVA**

(Ill: Skanska/Rambøll. Heimdal videregående skole)



## Beste tilgjengelige teknologi i eksisterende bygg (BAT)

- Hvem
  - Byggeier/langsiktig leietaker
  - Næringsbygg eller borettslag/sameier
- Hva
  - Investeringer BAT-nivå
    - Redusert energibruk
    - Lokal fornybar termisk produksjon
    - Konvertering fra el til vannbåren varme basert på fornybar energi eller fjernvarme
- Hvor mye
  - 30, 40 og 50% investeringsstøtte
  - Avhenger av lønnsomhet maks 5,8%
- Når
  - 15.juli
  - 15.september
  - 15.november





## Enova vil støtte de prosjektene som bidrar til å nå lavutslippssamfunnet

- Prøver ut nye løsninger i nybyggsektoren
- Går fra å tenke enkeltbygg til områder
- Viser mulighetene som ligger i utviklingen av energieffektive områder
- Videreutvikler infrastrukturen for termisk energi
- Demonstrerer nye teknologier og nye forretningsmodeller
- Bidrar til verdiskapning i næringslivet

**ENOVA**

Takk for oppmerksomheten!

[magni.fossbakken@enova.no](mailto:magni.fossbakken@enova.no) 920 46 402

**ENOVA**